

PRESENTACIÓ

L'Administració local, des de les primeres eleccions democràtiques del 1979, ha jugat un paper important en la consolidació d'un Estat social. Tot i el seu paper secundari en relació amb les grans xarxes de protecció social –seguretat social i pensions, universalització de la sanitat, educació, treball– el desplegament de polítiques locals en l'àmbit dels serveis personals ha estat i és un element cabdal de la qualitat de vida a les nostres ciutats.

En aquests setze anys s'han iniciat i desenvolupat programes i serveis molt diversos com a resposta als dèficits acumulats en l'etapa anterior i a les noves exigències socials. Els serveis socials d'atenció primària, la promoció de la salut, la promoció de l'esport, les accions formatives, les polítiques d'igualtat, la dinamització social i l'establiment de canals per a la participació cívica són alguns dels pilars sobre els quals s'ha anat estenent l'acció municipal, a través de nous serveis i nous equipaments.

En aquests moments, però, el desenvolupament legislatiu, una progressiva clarificació competencial i uns marcs pressupostaris cada vegada més austers obliguen a posar l'accent no tant en el creixement de l'activitat com en l'ordenació i la prioritització dels programes, en la qualitat dels serveis i en la gestió eficient dels recursos. Per això hem dedicat el dossier d'aquest quart número de BARCELONA SOCIETAT a la producció dels serveis personals. L'experiència acumulada al llarg d'aquests anys en les àrees i els

districtes municipals ens han permès desenvolupar un marc conceptual per aquesta nova etapa, un marc que ens ha de possibilitar l'acció eficaç i la gestió eficient. El Catàleg de Serveis de Benestar Social és un dels instruments bàsics per a aquesta producció i ordenació dels serveis. El Mapa d'Equipaments de Barcelona, del qual oferim un resum de les dades bàsiques, és una altra d'aquestes eines. Ambdós han tingut la seva projecció ciutadana mitjançant guies de difusió pública, però les presentem aquí com a metodologia de treball.

La secció Perfil Social presenta el Sistema d'Indicadors Socials de Barcelona, un altre instrument de treball per al coneixement i la planificació pública. Aquest sistema ha estat elaborat a partir de fonts diverses, la majoria de les quals són municipals. Sense el rigor i la constància d'aquestes fonts (enquestes, estudis, observatoris...) no seria possible disposar d'aquesta visió més global que presentem. Aprofitem per donar les gràcies a totes les persones, dependències i organismes que ens han facilitat l'accés a les diverses informacions sectorials.

En l'apartat de Monografies hem volgut donar compte de la producció d'alguns dels serveis municipals, de forma coherent amb el contingut del dossier. Aquests serveis municipals són, moltes vegades, una font privilegiada de coneixement de la realitat de la ciutat, sobretot en aquells casos en què manquen altres fonts d'informació. Així succeeix amb el perfil dels objectors de

consciència que realitzen la Prestació Social Substitutòria a l'Ajuntament de Barcelona, les persones ateses pels serveis d'urgències i emergències socials, els beneficiaris de la Targeta Rosa Metropolitana o les dades que ofereix periòdicament el Sistema d'Informació sobre Drogodependències de Barcelona.

Cal destacar l'article sobre el Pla Integral de Desenvolupament dels Serveis Socials a Barcelona. Un Pla en el qual han participat activament més de 140 entitats socials de la ciutat amb l'objectiu de diagnosticar i planificar conjuntament l'acció social, cercant la coordinació en aquells serveis i estratègies que han de possibilitar una major cohesió social. El Pla és un producte més, també, del model Barcelona en la planificació i l'acció pública; això vol dir que cerca el concurs i la cooperació entre el sector públic i el sector no lucratiu.

Per últim, volem destacar la Radiografia que, per primera vegada, dediquem de forma íntegra a l'anàlisi d'un territori de la ciutat. En aquest cas, la Zona Nord de Nou Barris (Ciutat Meridiana, Torre Baró i Vallbona), que està sent objecte d'una planificació integral i intensiva. Amb aquesta radiografia volem iniciar la difusió d'una sèrie d'estudis monogràfics que abordin en profunditat la realitat social i econòmica de diverses zones de la ciutat. És una manera útil d'acostar les grans dades estadístiques a la realitat més petita i de convertir la informació en coneixement. Un repte sempre difícil. 🔑